

บทที่ ๑๑

แจก อุ การันต์ในปงลิ่งค์

The seal of Wat Phnom Penh is a circular emblem with a red border. Inside the border, the Thai text "โรงเรียนพระปริยัติธรรม" (Prasittharama School) is written at the top and "วัดพระธรรมกาย" (Wat Phnom Penh) at the bottom. The center of the seal features a golden sunburst design with a central figure.

อุ การันต์ ในปุงลิงค์
เมื่อลงวิภัตตินามแล้วมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ		พหูวจนะ	
ป.	อุ+ลี	=อุ	อุ+โย	=อโว, อุ
ทุ.	อุ+อํ	=อุํ	อุ+โย	=อโว, อุ
ต.	อุ+นา	=อุนา	อุ+หิ	=อุหิ, อุภิ
จตุ.	อุ+ส	=อุสฺส, อุโน	อุ+นํ	=อุนํ
ปญ.	อุ+สุมา	=อุสุมา, อุमुหา	อุ+หิ	=อุหิ, อุภิ
ฉ.	อุ+ส	=อุสฺส, อุโน	อุ+นํ	=อุนํ
ส.	อุ+สุมิ	=อุสุมิ, อุมุหิ	อุ+สุ	=อุสุ
อา.	อุ+ลี	=อุ	อุ+โย	=อโว, อเว

ลำดับ	เอกวจนะ	พหูวจนะ	คำแปลอายตนิบาต
ป.	ครุ	ครโว, ครู	อ. (อันว่า) / อ. ____ ท. (ทั้งหลาย)
พ.	ครุ	ครโว, ครู	ซึ่ง, ลู, ยัง, ลึน, ตลอด, กะ, เฉพาะ
ต.	ครุณา	ครุหิ, ครุภิ	ด้วย, โดย, อัน, ตาม, เพราะ, มี
จต.	ครุสุส, ครุโน	ครุन्ह	แก่, เพื่อ, ต่อ
ปญ.	ครุสุมา, ครุมุหา	ครุหิ, ครุภิ	แต่, จาก, กว่า, เหตุ
ฉ.	ครุสุส, ครุโน	ครุन्ह	แห่ง, ของ, เมื่อ
ส.	ครุสุมี, ครุมุหิ	ครุสุ	ใน, ใกล้, ที่, ครั้นเมื่อ, ในเพราะ
อา.	ครุ	ครเว, ครโว	แน่ะ, ดูก่อน, ข้าแต่

ลำดับ	เอกวจนะ	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	ครุ	ลบ ลี
ท.	ครุ	แปลง อ เป็น นิคคหิต (ง) (ไม่ใช่ลง อ คง อ)
ต.	ครุณา	คง นา
จตุ.	ครุสุส, ครุโน	ลง ส อากม หน้า ส, แปลง ส เป็น โน
ปญ.	ครุสุมา, ครุมุหา	คง สุมา, แปลง สุมา เป็น มุหา
ฉ.	ครุสุส, ครุโน	ลง ส อากม หน้า ส, แปลง ส เป็น โน
ส.	ครุสุมี, ครุมุหิ	คง สุมี, แปลง สุมี เป็น มุหิ
อา.	ครุ	ลบ ลี

ลำดับ	พหูพจน์	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	ครโว, ครู	แปลง อู เป็น อ แปลง โย เป็น ไว, สบ โย ที่ชะ อู เป็น อู
ท.	ครโว, ครู	แปลง อู เป็น อ แปลง โย เป็น ไว, สบ โย ที่ชะ อู เป็น อู
ต.	ครุหิ, ครูมิ	ที่ชะ อู เป็น อู คณ หิ, แปลง หิ เป็น มิ
จตุ.	ครูนํ	ที่ชะ อู เป็น อู คณ นํ ไว
ปญ.	ครุหิ, ครูมิ	ที่ชะ อู เป็น อู คณ หิ, แปลง หิ เป็น มิ
ฉ.	ครูนํ	ที่ชะ อู เป็น อู คณ นํ ไว
ส.	ครุสุ	ที่ชะ อู เป็น อู คณ สุ ไว
อา.	ครเว, ครโว	สบ อู แปลง โย เป็น เว, ไว

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี (ครู)

๑. ครู ลีสุสานํ เลขนิโย เทติ.

อ.ครู ย่อมให้ ซึ่งดินสอ ท. แก่ศิษย์ ท.

๒. ครู อนฺเตวาสิเก วิเนนฺติ.

อ.ครู ท. ย่อมแนะนำ ซึ่งลูกศิษย์ ท.

๓. ลีสุสา ครู ปญฺหํ ปุจฺจนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมถาม ซึ่งปัญหา กะครู.

๔. ปณฺทิตา ครโว วนฺทนฺติ, มาเนนฺติ จ.

อ.บัณฑิต ท. ย่อมไหว้ ด้วย ย่อมนับถือ ด้วย ซึ่งครู ท.

๕. ลีสุสานํ สํสโย ครุณา วิโนทียเต.

อ.ความสงสัย ของคิษรฺ ท. อํนครุ ยํอมบรธา.

๖. มติ ครุหิ จิยเต.

อ.ความรู้อํนครุ ท. ยํอมสํสม.

๗. ลีสุเสหิ ปณฺณานิ ครุสฺส ทิยนฺเต.

อ.หนังสือ อํนคิษรฺ ท. ยํอมให่ แก่ครุ.

๘. สุขํ ครุณํ อตฺถิ.

อ.ความสุข มีอยู่ แก่ครุ ท.

๙. เตสุ ลีสเสสุ เอโก ลิสโส ครุสุมา เลขนี้ น ลภาติ.

ในศิษย์ ท. เหล่านั้น หนา อ.ศิษย์ ผู้หนึ่ง ย่อมไม่ได้ ซึ่งดินสอ จากครู

๑๐. อนฺเตวาสิกา ครูหิ ปาติภาสํ อุกฺคณฺหนฺติ.

อ.ลูกศิษย์ ท. ย่อมเรียน ซึ่งภาษาบาลี จากครู ท.

๑๑. ครุสุส ลิสฺสา อกฺขรานิ ลินฺหนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ของครู ย่อมเขียน ซึ่งอักษร ท.

๑๒. อนฺเตวาสิกา ครุณํ เคะหํ คจฺจนฺติ.

อ.ลูกศิษย์ ท. ย่อมไป สู่เรือน ของครู ท.

๑๓. ครูสุมี กณตสุมี, ลีสสา สุนนติ.

ครันเมื่อครู กล่าวอยู่, อ.ศิษย์ ท. ย่อมฟัง.

๑๔. เตสุ ครูสุ พุทฺโธ ปรมครู โหติ.

ในครู ท. เหล่านี้หนา อ.พระพุทเจ้า เป็นบรมครู ย่อมเป็น.

๑๕. โภ ครู สทา โสตุถิ ภวตุ เต.

ข้าแต่ครู ผู้เจริญ อ.ความสวัสดิ จงมี แก่ท่าน.

๑๖. โภนตา ครเว สพพทา วิโรจน ภวตุ โว.

ข้าแต่ครู ท. ผู้เจริญ อ.ความรุ่งเรือง จงมี แก่ท่าน ท.

ลำดับการเรียงหุติยาวิภัตติเมื่อมาคู่กัน ๒ ตัว

ซึ่ง.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....
ยัง.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....
สิ้น.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....
ตลอด.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....
ซึ่ง.....	อยู่หน้า	ให้เป็น.....
ซึ่ง.....	อยู่หน้า	ว่าเป็น.....
กะ.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....
เฉพาะ.....	อยู่หน้า	ซึ่ง.....

๑.จงแปลประโยคต่อไปนี้เป็นภาษาบาลี

๑)อ.สะพาน ใกล้บ้าน ของครู.

.....

๒)อ.ธง ท. บนยอด ของต้นไม้.

.....

๓)อ.ต้นไม้ ท. ใกล้เชิง แห่งภูเขาสีเนรุ.

.....

๔)อ.กว้าง ท. ที่ฝั่ง แห่งทะเล.

.....

๕)อ.คั้ตรู ของสั้ตว์เลี้ยง ท. ในฤดูฝน.

๖)อ.ขวาน ท. ของนายช่าง ท. ในเมือง.

๗)อ.ตะขอ ท. บนสะพาน ของญาติ
